

nostjo so opisane tudi vse naše znamenitosti, ki so nastale s človekovim posredovanjem, kot so zlasti številni pejsažni parki (kar 21), spominski pietetni park (spomeniki NOB v Rogu), arboreti (Volčji potok in »Trenta«), alpineti (»Julijana«, Kukla).

Zelo pomemben prispevek je poglavje o zavarovanih naravnih objektih in predelih v drugih republikah. V njem so zbrani precej izčrpní podatki in opisi vsaj najvažnejših naravnih objektov. Iz NR Srbije navaja priročnik nad 20 takih objektov. Iz bližnje LR Hrvatske opiše vse tri velike narodne parke (Plitvice, Paklenico in Risnjak) ter še vrsto drugih važnejših objektov. Tudi za Črno goro, ki ima najbolj specifično zaščito, zvedo za vse važnejše objekte (Plavsko, Biogradsko in Crno jezero, turistično mesto Zabljak itd.). Morda še najbolj skromno so prikazani zavarovani predeli oz. objekti iz LR Bosne in Hercegovine, kjer je sicer varstvo zelo napredno, saj je blizu 170 takih objektov. V seznamu je le nekaj večjih predelov (Sutjeska, Kozara, Perućica) ter številna jezera (Boračko, Veliko jezero itd.). Iz LR Makedonije, kjer kaže, da varstvu ne posvečajo dovolj pozornosti, pa so opisani vsi trije narodni parki (Pelister, Mavrovo in Galičica).

Še posebno važno pa je zaključno poglavje, v katerem so podani dobro utemeljeni predlogi, kaj naj bi v naši republici še zavarovali. Predlogi za narodne parke so: Kamniška Bistrica, Velika planina, Logarska dolina; za pokrajinske predele: ob Krki, ob Temenici, Zrkovski log ob Dravi, Kalvarija in Piramida z okolico; za pragozdove: Kočevski Rog, Pohorje, Gorjanci; za gorske predele: Bela, Matkov kot; za jezera: Zadnji Kraj Cerknškega jezera. Predlagajo pa še vrsto parkovnih gozdov, drevoredov in posameznih dreves.

Četrto poglavje nas seznani s pomenom GS in njenimi nalogami. V uvodu analizira stanje narave pri nas in potrebe, ki so narekovale ustanovitev organizacije, ki bi skrbela za varstvo narave. Prikaže nam ves zgodovinski razvoj GS, njeno organizacijsko strukturo, način dela v njenih enotah, kar je pravzaprav le nadrobno tolmačenje pridejanega pravilnika Gorske straže.

Zadnje, peto poglavje pa daje članom oz. enotam GS praktične napotke za delo v raznih letnih obdobjih. Zavedajoč se važnosti propagande, nam ob kraju daje tudi v tej smeri precej važnih misli.

Sestavljalvcem »Priročnika«, katerim je stal z nasveti in podatki ves čas ob stra-

ni tudi Zavod za spomeniško varstvo, posebno pa vodja odseka za varstvo narave dr. A. Piskernik, moramo priznati, da so opravili zelo važno delo in to v danih možnostih tudi več kot zadovoljivo. Priročnik nikakor ni uporaben le za strážarje, in to je tudi njegova največja odlika, temveč najde v njem zbrana vsa načela varstva, vse napotke in podatke prav vsak prijatelj narave, vsak planinec. V roke pa ga bodo morali vzeti tudi vzgojitelji mladine, se temeljito seznaniti z njegovo vsebino in jo znati čim uspešneje prenesti nanjo.

J. Carnelutti

KUNAVER PAVEL: CERKNIŠKO JEZERO, MLADINSKA KNJIGA, LJUBLJANA 1961

V knjižnici Priroda in ljudje je v proslavo 50-letnice Društva za raziskovanje jam izšla knjižica ličnega formata, ki opisuje stoletja znano, slikovito Cerknško jezero, kraški fenomen svetovnega slovesa.

V poljudnem slogu, kakor ga zmore le avtor, se nizajo slike z jezera, impresija potnika in poznavalca našega krasa, sledi poglavje Valvasorjevo Cerknško jezero in nato poglavje, ki razglablja o razvoju geološkega in hidrogeološkega raziskovanja na področju jezera. Sledi opis jezerskih dotokov, jezera, ponikev in presihanja jezera. V poglavju Življenje na jezeru obravnava pisec življenje človeka na jezeru ter njegov odnos do njega in povezavo z njim. Izven območja jezera sta objekta, ki ju avtor tudi opisuje, vendar sta z jezerom organsko povezana — Križna jama in Rakov Škocjan.

Seznamu literature sledi priloga z izleti iz Cerknice in Loške doline. Knjigo poživljajo številne avtorjeve fotografije in fotografije mojstra Bara, priložene pa so skica Valvasorjevega Cerknškega jezera, skica Cerknškega jezera, floris Križne jame in situacija Rakovega Škocjana.

D. Novak

ZAŠTITA PRIRODE U HRVATSKOJ. IZDAL: ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE, ZAGREB 1961

Publikacija obsega 188 strani, 67 fotografij in zemljevid Hrvatske z zaznamovanimi zaščitenimi prirodnimi objekti. Nekateri izmed njih so že znani širom sveta, tako narodni parki Plitvička jeze-